

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10So/32/2016
Identifikačné číslo spisu: 3015200772
Dátum vydania rozhodnutia: 19.04.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:3015200772.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci navrhovateľky F. X., F., proti odporkyni Sociálnej poisťovni - ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 7. septembra 2015, konajúc o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/202/2015-18 zo dňa 4. februára 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/202/2015-18 zo dňa 4. februára 2016 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250q od. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 07.09.2015, ktorým odporkyňa podľa § 74 a § 81 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z.

V odôvodnení rozhodnutia krajský súd uviedol, že z obsahu administratívneho spisu bolo preukázané, že medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že navrhovateľka bola ku dňu 10. augusta 2015 poberateľkou starobného dôchodku vo výške 294,80 € mesačne. Rovnako nebolo sporné, že zomrelý manžel navrhovateľky mal v čase svojej smrti nárok na starobný dôchodok v sume 385,60 € mesačne. Tento starobný dôchodok bol manželovi navrhovateľky pôvodne priznaný ako invalidný dôchodok rozhodnutím č. XX XX XX XXX zo dňa 20.08.1985. Námietka navrhovateľky spočívala v tom, že jej manželovi do starobného dôchodcu neboli započítané všetky odpracované roky u zamestnávateľa Carpathia Prievidza. Manžel navrhovateľky P. X. zomrel dňa XX.XX.XXXX, teda za účinnosti zákona č. 461/2003 Z.z.

Manžel navrhovateľky poberal ku dňu smrti invalidný dôchodok v sume 385,60 € mesačne, ktorý sa podľa § 263 ods. 9 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 721/2004 Z. z. považoval za starobný dôchodok. Z tejto sumy predstavuje potom podľa § 75 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. 60 %

invalidného dôchodku považovaného za starobný dôchodok, t. j. 231,40 € mesačne (231,40 x 60 %). To je výška vdovského dôchodku navrhovateľky.

S poukazom na § 81 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení účinnom ku dňu vzniku nároku navrhovateľky krajský súd uviedol, že u navrhovateľky sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu jej vlastného starobného dôchodku, ktorý k XX.X.XXXX je vo výške 294,80 € mesačne, to znamená, že je vyšší ako 231,40 € mesačne, čo je suma vdoveckého dôchodku, a preto bol správne priznaný vdovecký dôchodok odo dňa jeho priznania v sume jednej polovice, t.j. v sume 115,70 € mesačne. V súlade s citovaným ustanovením (§ 82 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z.) pri takomto súbehu dvoch dôchodkových dávok dochádza ku situácii, kedy sa dôchodok, ktorý je nižší (v danom prípade vdovský dôchodok) vypláca iba v jednej polovici a dôchodok, ktorý je vyšší (v danom prípade vlastný starobný dôchodok navrhovateľky), sa vypláca celý. Na základe uvedeného došlo ku kráteniu nižšieho vdovského dôchodku na jednu polovicu, t.j. v sume 115,70 € mesačne. Odporkyňa tak podľa názoru krajského súdu postupovala správne, keď dôchodok navrhovateľky takýmto spôsobom upravila.

Z dôvodu, že krajský súd nezistil na strane odporkyne pochybenie, tak napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu potvrdil ako vecne správne a zákonné.

Na tvrdenie navrhovateľky, že jej manželovi neboli započítané všetky odpracované roky do starobného dôchodku krajský súd uviedol, že je právne irelevantné. Predmetom tohto konania nie je výpočet sumy starobného dôchodku zomrelého manžela navrhovateľky, ale nárok navrhovateľky na vdovský dôchodok, a určenie jeho výšky.

O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 250l ods. 2 O.s.p. za použitia § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že neúspešnej navrhovateľke trovy konania nepriznal a odporkyňa nemá podľa piatej časti nárok na priznanie náhrady trov konania.

Proti tomuto rozsudku podala navrhovateľka včas odvolanie a žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odvolaní namietala rovnaké skutočnosti ako v podanej žalobe, a to, že manželovi navrhovateľky bol nesprávne vyrubený dôchodok.

Vo vyjadrení k odvolaniu odporkyňa uviedla, že dôvody navrhovateľky nepovažuje za opodstatnené, a preto navrhla odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p. <., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. <. a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Podľa § 74 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. vdova má nárok na vdovský dôchodok po manželovi, ktorý

- ku dňu smrti bol poberateľom starobného dôchodku, invalidného dôchodku alebo mal nárok na predčasný starobný dôchodok,
- ku dňu smrti splnil podmienky nároku na starobný dôchodok alebo získal počet rokov dôchodkového poistenia na nárok na invalidný dôchodok, alebo
- zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania.

Podľa § 75 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. suma vdovského dôchodku je 60 % starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku, na ktorý mal alebo by mal nárok zomretý manžel ku dňu smrti. Ak sú splnené podmienky nároku na dva dôchodky, vdovský dôchodok sa určí z vyššieho dôchodku.

Podľa § 81 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. ak sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku a podmienky nároku na výplatu vdovského dôchodku alebo vdoveckého dôchodku, alebo sirotského dôchodku alebo ak sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu vdovského dôchodku a sirotského dôchodku alebo vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku, vypláca sa v plnej sume z týchto dôchodkových dávok tá dávka, ktorá je vyššia, a z dôchodkovej dávky, ktorej suma je nižšia, sa vypláca jedna polovica. Pri

rovnakej sume dôchodkových dávok sa vypláca v sume jednej polovice vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok alebo sirotsky dôchodok. Pri rovnakej sume vdovského dôchodku a sirotského dôchodku alebo vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku sa vypláca v sume jednej polovice dôchodok, ktorý si poistenec zvolil.

Odvolací súd v uvedenej veci udáva, že predmetom preskúmania súdom je rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 07.09.2015, ktorým bol navrhovateľke podľa § 74 a § 81 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. <. priznaný od XX.XX.XXXX vdovský dôchodok v sume 115,70 € mesačne. Z administratívneho spisu je zrejmé, že manžel navrhovateľky zomrel dňa XX.XX.XXXX a vzhľadom na to, že bol poberateľom starobného dôchodku, vznikol navrhovateľke nárok na vdovský dôchodok od XX.XX.XXXX. V čase smrti mal manžel navrhovateľky nárok na starobný dôchodok, ktorý bol pôvodne priznaný ako invalidný dôchodok v sume 385,60 € mesačne. Tento starobný dôchodok bol manželovi navrhovateľky pôvodne priznaný rozhodnutím č. XX XX XX XXX zo dňa 20.08.1985. Zo sumy 385,60 € je potom suma vdovského dôchodku podľa § 75 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. 60 % starobného dôchodku, t. j. 231,40 €. U navrhovateľky sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu jej vlastnému starobnému dôchodku, ktorý k 10.08.2015 je vo výške 294,80 € mesačne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, spravujúc sa citovanými ustanoveniami zákonov, vzhľadom na jednoznačnosť skutkového a právneho stavu v prerokúvanej veci, v podstate odkazuje na konanie pred krajským súdom a odôvodnenie jeho napadnutého rozhodnutia v súlade s ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p <., podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k rovnakému právnomu záveru ako krajský súd, že odporkyňa postupovala v súlade s § 81 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z., keď zistila u navrhovateľky súčasne splnené podmienky na výplatu jej vlastného starobného dôchodku, ktorý je vo výške 294,80 € mesačne a nárok na výplatu vdovského dôchodku vo výške 231,40 €. Z dôvodu, že suma starobného dôchodku je vyššia ako suma vdovského dôchodku, tak bol správne priznaný vdovský dôchodok odo dňa jeho priznania v sume jednej polovice, teda vo výške 115,70 €. Pre doplnenie odvolací súd uvádza, že v prípade súbehu dvoch dôchodkových dávok dochádza k situácii, kedy dôchodok, ktorý je nižší (v danom prípade vdovský dôchodok) sa vypláca iba v jednej polovici a dôchodok, ktorý je vyšší (v danom prípade starobný dôchodok) sa vypláca v plnej sume.

Na námietku navrhovateľky, že jej manželovi neboli započítané všetky odpracované roky do starobného dôchodku odvolací súd uvádza, že predmetom tohto konania je rozhodnutie odporkyne, ktoré sa týka priznania vdovského dôchodku navrhovateľke a nie výpočet starobného dôchodku jej manžela, ktorý mu už bol priznaný právoplatným rozhodnutím č. XX XX XX XXX zo dňa 20.08.1985, a preto vyhodnotil námietku navrhovateľky ako irelevantnú, ktorá nemohla prívodiť zmenu napadnutého rozhodnutia.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné, a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. <. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná a odporkyňa náhrada trov nepatrí zo zákona.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. <. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 <. Zb. O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.